

YKSITYISMETSÄTALOUDEN
EDISTÄMINEN JA VALVONTA
SUOMESSA

V. R. TOIJALA

Metsien tuoton säilyttäminen vähentymättömänä ja sen lisääminen, vieläpä yksityismetsätalouden kehittäminen yleensäkin, riippuu luonnollisesti lähinnä maanomistajista itsestään, heidän ammattitaidostaan, asianharrastuksestaan ja toimintatarmostaan. Mutta heidän oma-alotteinen toimintansa ei kuitenkaan joka suhteessa yksinään riitä. Maanomistajien muodostamat yhteenliittymät, puhumattakaan yksityisistä yksilöistä, eivät näet kykene yksityismetsätalouden kehittämiseksi riittävässä määrin toimimaan. Sen vuoksi on valtiiovallan osalle tullut ja sen velvollisuuksiin kuuluvaksi katsottu ohjata puheenaolevan taloudenhaaran kehitystä oikeaan suuntaan ja tukea sitä tarkoittavaa yksityisten toimintaa.

Metsätaloudella, eikä vähimmin yksityismetsätaloudella, on Suomen kansan taloudessa niin merkitsevä sija, ettei valtiovalta saata jäädä välinpitämättömäksi sen suhteen. Onhan maamme koko maalasta lähes kolmeneljännestä metsämaata, kaikkiaan kasvullista ja huonokasvuista. Metsäalasta taas kuuluu yksityisille 51.0 % ja yhtiöille 7.5 %, siis näille yhteensä 58.5 % eli likimain 14.8 milj. hehtaaria metsämaata. Onhan lisäksi maasta vietyjen puutavarain ja puunjalostustuotteiden — joista suurin osa on hankittu yksityismetsistä — arvo viime vuosina ollut noin $\frac{4}{5}$ osaa, vieläpä enemmänkin, viennin koko arvosta. Yksityismetsätalous on maassamme mittasuhteiltaan, kuten huomaamme jo näistä viittauksista, siksi laaja ja merkityksellinen, että sen jatkuva kehittyminen tai paikallaan pysyminen, puhumattakaan taantumisesta, ei koske ainoastaan yksityisiä maanomistajia vaan myös koko yhteiskuntaa. On siis luonnollista, että valtiiovallan taholta kiinnitetään vakavaa huomiota tämän tuotantoalan kehittämiseen.

Ne toimenpiteet, jotka valtiiovallan puolelta tällöin lähinnä saattavat tulla kysymykseen, ovat metsälainsäädäntö sekä metsätalouden edistämistyön tukeminen.

METSÄLAINSAÄDÄNTÖ.

Oleellisimpana aiheena siihen lainsäädäntöön, jolla ryhdyttiin säännöstelemään yksityismetsien käyttöä, oli alunperin lähinnä pelko metsävarojen häviämisestä. Pelättiin metsien vähenevän siinä määrin, että siitä koituisi vahinkoa koko maalle. Sen vuoksi katsottiin yleisen edun vaativan, että liialliselle metsän kulutukselle ja epäjärkipäiselle hakkaukselle oli asetettava esteitä.

Kun ei näytä tarpeen vaatimalta ryhtyä tässä yhteydessä tekemään yksityiskohtaisesti selkoa metsälainsäädäntömme esivaiheista, mainittakoon vain, että yksityismetsiä koskeva lainsäädäntö Suomessa juontaa alkunsa 1600-luvulta. Sitä mukaa kuin olosuhteet metsätalouden alalla ovat muuttuneet, on myös metsälakeja muutettu ja uusittu. Tärkeimmät nykyään voimassa olevat säännökset, jotka koskevat yksityismetsien hakkaamista ja osittain myös metsämaan käyttämistä erinäisissä tapauksissa, sisältyvät 11 päivänä toukokuuta 1928 vahvistettuun yksityismetsälakiin, minkä vuoksi tästä laista ja sen toimeenpanoelimistä tehdään järempänä seikkaperäisemmin selkoa. 1886-vuoden metsälain vielä voimassa olevat kohdat koskevat, puheen ollessa yksityismetsistä, vain enempi toisarvoisia kysymyksiä. Lisäksi on mainittava laki suojametsistä, 11 päivältä elokuuta 1922, ja luonnonsuojelulaki, 23 päivältä helmikuuta 1923, jotka molemmat lait, samoin kuin 28 päivänä huhtikuuta 1925 annettu laki yhteismetsistä, eräissä tapauksissa asettavat yksityiselle metsänkäytölle suurempia rajoituksia kuin yksityismetsälaki.

Yksityismetsälain perustavat säännökset sisältyvät sen 1 ja 6 §:ään, joista edellisen sanamuoto on seuraava:

»Metsää älköön hävitettävä; älköönkään metsää siis siten hakattava eikä maata hakkauksen jälkeen sellaiseen tilaan jätettävä tahi sillä tavoin käytettävä, että metsän luonnollinen uudistuminen sen kautta joutuu vaaraan.

Metsän hävittämiseksi on myös katsottava, jos nuorta kasvuisaa metsää niin hakataan, että hakkaus on ristiriidassa metsän järkipäisen harventamisen kanssa, taikka jos sellaista metsää kasvavalla

alueella niin kasketaan, että kaskeamisen ei voida katsoa soveltuvan alueen järkipäiseen käyttöön.»

Yksityismetsälaki rakentuu, niinkuin tästä säännöksestä huomataan, pääasiallisesti n.s. jälkeenkasvuperiaatteelle; toisin sanoen: siinä asetetaan velvoitus huolehtia metsän uudistumisesta hakkauksen jälkeen. Vain silloin, kun on kysymys nuorista kasvuisista metsistä, asettaa laki hakkuulle suurempia rajoituksia; tällaisiin metsiin nähden on näet kestäväisyysperiaatetta seurattava. — Edellä jäljennetyn pykälän 1 momentti kohdistuu pääasiassa vanhempiin metsiin, sen 2 momentti taas nuorempiin kasvuisiin metsiin. Laki ei sisällä mitään nimenomaista määräystä siitä, minkälaista metsää on lain tarkoittamassa mielessä pidettävä nuorena kasvuisana. Selvän ja jokaiseen tapaukseen soveltuvan määritelmän antaminen tällaisessa kysymyksessä onkin mahdotonta, niin erilaiset ovat edellytykset metsän kasvulle maan eri osissa, vieläpä samankin paikkakunnan erilaatuisilla kasvupaikoilla. Siksi onkin lainsäätäjä jättänyt tämän kysymyksen asianymmärtävien henkilöiden harkinnan varaan. Yksityismetsälakia käytäntöön sovellettaessa on yleisenä ohjeena pidetty, että nuoreksi kasvuisaksi metsäksi on katsottava sellaista metsää, jossa metsänhoidolliselta kannalta katsoen voidaan toimittaa ainoastaan kasvatus- eli hoitohakkauksia, kuten apuharvennuksia ja varhaisempia väljennyshakkauksia.

Puheenaoleva 1 §:n 2 momentin säännös poikkeaa 1917-vuoden metsäasetuksen vastaavasta kohdasta lähinnä siinä, että viimeainnitu ei suojannut lehtipuuvaltaisia nuoria kasvuisia metsiä. Sen lisäksi oli sallittua, päinvastoin kuin nyt, saha- y.m. arvopuiden hakkaaminen nuoresta kasvuisesta metsästä, vaikkapa hakkaus siten joutuisikin ristiriitaan metsän järkipäisen harventamisen kanssa. Nämä lainmuutokset merkitsevät huomattavaa parannusta nuorien metsien suojelemiseksi hävitykseltä.

Yksityismetsälain 1 §:ssä olevasta yleisestä säännöstä on myönnetty muutamia poikkeuksia, joita koskevat säännökset on otettu lain 2 §:ään. Siten on ensinnäkin suotu mahdollisuus, milloin on kysymyksessä voimaperäisen metsätalouden aikaansaaminen, käyttää

metsää laajemmassa määrin kuin mitä 1 §:n säännös edellyttää, ehdolla kuitenkin, että hakkaus toimitetaan metsänhoitolautakunnan hyväksymän suunnitelman mukaan ja lautakunnalle on asetettu riittävä vakuus uuden kasvun aikaansaamisesta ja turvaamisesta. — Edelleen laki ei pane estettä metsämaan viljelemiselle puutarhaksi, pelloksi tai niityksi eikä sen käyttämiselle rakennustontiksi, varastopaikaksi y.m.s. tarkoitukseen. — Niinikään on pantava merkille, että kaikelle metsän hakkuulle, joka tarkoittaa tilan kotitarpeen tyydyttämistä, ei ole asetettu enempää rajoitusta kuin että metsän luonnollinen uudistuminen ei saa sen kautta joutua vaaraan. — Vielä on poikkeaminen 1 §:ssä olevasta yleisestä säännöstä sallittu silloin, kun karjan laitumena käytettävillä mailla metsää on ruohon kasvun edistämiseksi tarpeellista hakata enemmän kuin 1 §:n mukaan olisi luvallista. Edellytyksenä sen sallimiselle kuitenkin on, että hakkaus todella tarkoittaa tilan tarvetta vastaavan syöttöhaan valmistamista tai parantamista ja että hakattava alue maanlaatunsa ja asemansa puolesta siihen sopii.

Laki sisältää yksityiskohtaisia määräyksiä myös siitä, miten on meneteltävä silloin, kun metsää on hävitetty taikka hyväksytyä suunnitelmaa tai aikaisemmin tehtyä rauhoittamissopimusta tahi rauhoitusmääräystä on rikottu, niin myös mitä seuraamuksia rikkomuksista johtuu. Näiden, yhtä vähän kuin muiden yksityismetsälain täytäntöön panemiseksi tarpeellisten toimenpiteiden seikkaperäinen selvittäminen ei tässä, rajoitetun tilan vuoksi, ole mahdollista. Kuitenkin on syytä erityisesti mainita hakkausten ilmoittamisvelvollisuus, mikä lainvalvonnan helpottamiseksi on tärkeä. Yleisenä sääntönä tässä suhteessa on, että myyntihakkauksista on ennen hakkuun alkamista kirjallisesti annettava erinäisiä tietoja kunnanmetsälautakunnan kautta metsänhoitolautakunnalle. Tällaista ilmoitusta ei kuitenkaan vaadita silloin, kun metsää hakataan metsänhoitolautakunnan hyväksymän suunnitelman mukaan tai kun maanomistaja itse hakkauttaa metsänsä sitä järkiperaisesti harventamalla. Kaikki kotitarvehakkuu on myös vapaa ilmoittamisvelvollisuudesta.

YKSITYISMETSÄTALOUDEN EDISTÄMISTOIMINTA.

Lainsäädäntö ei valtiovallankaan puolelta yksinään riitä. Sen lisäksi ja ohella on valtion toimesta jo kauan aikaa suoritettu välitöntä yksityismetsätalouden edistämistyötä. Vuoden 1929 alusta lähtien, jolloin yksityismetsälaki kävi voimaan, on tämä tehtävä ollut lähinnä metsänhoitolautakuntien ja keskusmetsäseurojen huollettavana.

Edellä jo mainittiin, että yksityismetsälain toinen perustava säännös sisältyy sen 6 §:ään. Siinä määrätään nimittäin, että metsänhoitolautakuntien — jotka valvovat yksityismetsälain noudattamista — tehtävänä myöskin on edistää yksityismetsätaloutta levittämällä tietoa järkiperaisestä metsätaloudesta, ohjaamalla ja avustamalla metsätaloudellisten tehtävien suorittamista, edistämällä ja tukemalla metsätaloudellista yhteistoimintaa sekä ryhtymällä muihinkin toimenpiteisiin metsätalouden kehittämiseksi.

Tätä myönteistä säännöstä — lain 1 §:ssä olevan kielteisen, ilmeistä metsän hävittämistä torjuvan, rinnalla — ei löytynyt aikaisemmassa, 1917-vuoden metsäasetuksessa. Puheenaolevan säännöksen ottaminen yksityismetsälakiin on katsottava tuntuvaan edistysaskeleeksi metsälainsäädännössämme, ennenkaikkea sen vuoksi, että lainvalvonta ja yksityismetsätalouden välitön edistämistyö — nämä toisiinsa läheisesti liittyvät ja toisiansa täydentävät, samoihin päämääriin tähtäävät tehtävät — tuli keskitetyksi yksin käsiin, saman järjestön hoidettavaksi.

Yksityismetsätalouden edistämisyjärjestön muodostavat varsinaisesti metsänhoitolautakunnat, joilla keskusjärjestöinä on keskusmetsäseuransa. Sitäpaitsi on jokaisessa kunnassa kunnanmetsälautakunta avustamassa metsänhoitolautakuntaa sen tehtävissä. Metsänhoitolautakuntia on yhteensä 18, niistä 16 pääasiassa suomenkielisen väestön ja 2 etupäässä ruotsinkielisen väestön asumalla alueella. Edellisten keskusjärjestönä on Keskusmetsäseura Tapio ja jälkimmäisten Föreningen för Skogskultur niminen keskusmetsäseura.

Metsänhoitolautakunnissa, jotka ovat metsähallituksen valvonnan alaisia, on 3—5, tavallisimmin 3 jäsentä, ja valitaan ne kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Jäsenistä valitsee keskusmetsäseura yhden ja lautakunnan piirissä toimivat maanviljelysseurat muut jäsenet varamiehineen.

Mitä metsänhoitolautakuntien järjestömuotoon tulee, ovat ne — samaan tapaan kuin maanviljelys- ja talousseuratkin — vapaita järjestöjä, jotka itse saavat järjestää sisäisen toimintansa. Kun niillä kuitenkin on valtion varoja käytettävänä ja kun ne suorittavat myös julkisoikeudellisia tehtäviä, on lainsäätäjät katsonut asianmukaiseksi asettaa lautakunnat eräissä suhteissa ammattiviranomaisen, metsähallituksen, valvonnan alaisiksi.

Metsänhoitolautakuntien tehtävät on seikkaperäisesti määritelty lautakuntien johtosäännössä ja — mikäli erityisesti yksityismetsätalouden edistämistyöstä on kysymys — sen 13 §:ssä. Niiden

YHDISTELMÄ N:o 1.

Toimihenkilöiden luku ja palvelusaika

Vuosi	Metsänhoitajien		Metsätalousneuvojen	
	luku	palvelusaika päivissä	luku	palvelusaika päivissä
1931	29 + 3 ¹	11 055	102 × 10 ¹	39 053
1932	28 + 2 ¹	10 395	103 + 7 ¹	38 511

YHDISTELMÄ N:o 2.

Toimitusten luku sekä toimihenkilöiden

Vuosi	Metsänhoidolliset työt ja metsätalouden edistäminen															
	Yleinen metsänvalistus-toiminta		Toiminta metsänhoitoyhdistysten hyväksi		Suunnitelmatyöt		Metsänuudistus-työt		Metsänleimaus-, arvioimis-, hinnoitteluy. m. työt		Muut työt		Sisätyöt		Yhteensä	
	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä
1931	5 651	4 545	878	635	994	1 853	1 917	2 756	3 663	7 764	1 694	2 202	3 161	14 797	22 916	
1932	5 174	3 994	588	479	1 753	1 713	1 807	2 523	5 976	12 748	1 746	1 906	2 641	17 044	26 004	

¹ Ylimääräisiä.

) 844 (

tehtävänä lyhyesti sanoen on, niinkuin jo edellä viitattiin, yksityismetsälain noudattamisen valvonta ja yksityismetsätalouden edistäminen. Viimeksi mainittu toiminta on luonteeltaan pääasiassa kolmenlaista, nimittäin osittain herättävää osittain henkilökohtaisesti opastavaa ja ammattiapua antavaa osittain taas paikallisjärjestöjen työtä ohjaavaa.

Valaistaksemme metsänhoitolautakuntien toimintaa eräiltä puolilta, otetaan tähän seuraavat neljä yhdistelmää, jotka kohdistuvat vuosiin 1931 ja 1932.

Nämä taulukot antavat ainakin jonkinlaisen kuvan sen monipuolisen työn laadusta ja laajuudesta, jota metsänhoitolautakunnat suorittavat. Yhdistelmästä n:o 2 — johon ei sisälly lautakuntien toimiston työ — huomaamme erityisesti, että *metsänhoidollisten töiden ja edistämistoiminnan* osalle on v. 1931—1932 tullut 70.31 %, *lainvalvonnan* osalle 25.33 % ja *muunlaisten töiden* osalle 4.36 %. Jättämällä

sekä toimitus- ja matkapäivien luku.

Tilapäisten apulaisten		Toimistohenkilökunnan		Toimitus- ja matkapäivien luku		
luku	palvelusaika päivissä	luku	palvelusaika päivissä	metsänhoitajien	metsätalousneuvojen	tilapäisten apulaisten
73	1 849	27	8 799	4 323	23 374	1 588
118	3 942	25 + 2 ¹	9 014	4 366	24 861	3 880

toiminta ryhmiteltynä työn laadun mukaan.

Lainvalvontatehtävät										Muunlainen toiminta			Kaikki toimitukset yhteensä						
Hakkuiden tarkastukset		Katselmukset		Muut työt		Sisätyöt		Yhteensä		toim. paikkoja		päiviä		sisätyöpäiviä		toim. paikkoja		päiviä	
toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä	toim. paikkoja	päiviä		
14 726	6 350	1 380	949	1 499	1 086	633	17 605	9 021	595	896	268	32 997	33 101						
13 980	6 145	1 138	827	1 464	1 007	626	16 583	8 605	1 122	1 516	356	35 003	36 481						

) 845 (

YHDISTELMÄ N:o 3.

Opetus ja yleinen

Vuosi	Opetustoiminta				Metsäpäivät, esitelmät y. m.				
	opetus ja luennot oppilaitoksissa; tunti-luku	Kursstit		osanottajien luku	metsäpäivät	kylvö- ja istutuspäivät	muut valistustilaisuuudet	esitelmät ja alustukset; luku	osanottajien luku
		luku	aika päivissä						
1931.....	610	307	505	11 084	319	960	342	1 975	89 642
1932.....	704	360	508	11 097	163	1 075	318	1 610	82 496

YHDISTELMÄ N:o 4.

Metsien luku-, arvioimis-,

Vuosi	Luettu			Arvioitu		
	arvopuita, runkoa	pinotavaraa, p.-m ³	ala, ha	arvopuita, runkoa	pinotavaraa, p.-m ³	ala, ha
1931.....	1 270 130	205 831	34 854	1 517 767	2 272 339	62 288
1932.....	1 352 798	236 391	24 252	1 396 046	1 514 567	49 803

sisätyöpäivät pois, ovat vastaavat luvut 69.66, 26.44 ja 3.90 %. Tässä yhteydessä on vielä lisäksi mainittava, että v. 1932 ilmoitettujen hakkausten luku oli 37 002 ja hakkausala 1 552 190 ha. Hakattavaksi ilmoitettu arvopuumäärä oli 17 433 672 runkoa, vastaten 5 849 580 km³ sekä pinotavaran määrä 4 436 570 km³. Hakkausmäärä teki siis yhteensä 10 286 150 km³, eli 278 km³ hakkausta kohti. Seuraavana eli v. 1933 hakkaukset lisääntyivät huomattavasti sekä lukuisuutensa että puumääriensä puolesta. Niinpä oli — likimääräisten ennakkotietojen mukaan — sellaisten hakkausten luku, joista ilmoitus oli tehtävä, noin 60 000 sekä hakattava puumäärä noin 34.1 milj. runkoa järeitä puita ja yli 6.0 milj. km³ pinotavaraa.

Keskusmetsäseura — kumpikin tahollaan mutta yhteistyössä keskenään — toimii metsänhoitolautakuntien keskusjärjestönä ja yksityismetsätalouden edistämistyötä johtavana elimenä. Tehtävänsä täyttääkseen keskusmetsäseura muun muassa tukee metsänhoitolautakuntia niiden työssä yksityismetsätalouden paran-

valistustoiminta.

Retkeilyt		Mieskohtaista neuvontaa annettu; maanomistajien luku	Metsänhoitoyhdistysten		Kilpailut		Valmistettu näytealoja	Laidunjärjestely	Levitetty kirjallisuutta	
luku	osanottajien luku		perustaminen	työn ohjausta	alkutarkastuksia	lopputarkastuksia			kirjoja ja kansankirjasia; kpl.	aikakauskirjoja; vuosik. luku
138	3 200	14 984	57	585	742	704	162	135	16 783	2 664
106	2 564	19 061	29	442	669	689	77	136	18 546	3 375

leimaus- ja hinnoittelutyöt.

Leimattu				Hinnoiteltu		Merhitty siemenpuita	
arvopuita, runkoa	pinotavaraa, p.-m ³	leimauksessa sovellettu		arvopuita, runkoa	pinotavaraa, p.-m ³	kpl.	ala, ha
		uudistushakk., ha	kasvatushakk., ha				
1 306 012	457 068	39 323	55 209	1 161 283	860 362	58 736	5 537
3 231 449	830 551	70 720	124 561	2 613 077	961 226	82 960	3 489

tamiseksi sekä antaa niille sitä varten tarpeellisia ohjeita, järjestää neuvottelukokouksia, toimeenpanee metsäpäiviä, -kursseja, -retkeilyjä ja -näyttelyjä, toimittaa ja levittää metsätaloudellista sanomalehteä ja kirjallisuutta, hankkii ja käyntelee yksityismetsätaloutta koskevia tilasto- y.m. tietoja, seuraa puutavarakauppaa sekä antaa metsänhoitolautakunnille ja maanomistajille y.m. sitä koskevia tietoja ja lisäksi ryhtyy sellaisiin aloitteisiin, jotka ovat omiaan yksityismetsätaloutta kehittämään.

Näiden tehtävien lisäksi ja ohella on keskusmetsäseurojen hoidettavaksi annettu valtion tukemana yksityisluontoisilla mailla suoritettavien metsänparannustöiden käytännöllinen järjestäminen ja toimeenpano. Tämä toiminta pohjautuu v. 1928 annettuun — sittemmin osittain muutettuun jopa kokonaan uusittuun — metsänparannuslakiin, jonka mukaan valtion talousarvioon otettiin varoja, ensi kerran v. 1929, metsänparannustoiminnan edistämiseen yksityismailla. Näitä varoja oli tarkoitus käyttää osaksi huokeakorkoisiksi lainoiksi kuntien ja yksityisten mailla toimitettavia ojitus-

metsitys- ja muita metsänparannustöitä varten, osaksi ojituksen ja metsityksen tarpeessa olevien alojen tutkimuksiin ja niiden kunnostamistöitä varten tarpeelliseen työnjohtoon. Edelleen näistä varoista voitiin myöntää myöskin suoranaista avustusta siten, että metsänparannustöitä varten myönnetään ilmainen työnjohto ja työkalut — vuodesta 1931 alkaen myös puun siemenet ja taimet ilmaiseksi — sekä lisäksi pienempien metsäalueiden omistajien toimeenpanemille kuivausyrityksille — vuodesta 1931 lähtien myös muille yrityksille — suoranaista raha-avustusta aina 50 %:iin yrityksen kokonaiskustannuksista.

Ryhdyttäessä käytännössä toteuttamaan tätä pitkälle tähtäävää toimintaa metsien tuoton kartuttamiseksi, oli lähdettävä aivan alusta. Menettelytavat ja työmuodot oli suunniteltava ammattimiehistö koulutettava j.n.e. Tällöin omaksuttiin sellainen toimintamuoto, että lainan ja avustuksen myöntämisestä päätti maatalousministeriö metsähallituksen tekeminen ehdotusten perusteella ja että metsänparannustöiden käytännöllinen järjestäminen annettiin keskusmetsäseuroille suoritettavaksi pääasiassa välittömästi, sitä varten palkattujen ammattimiesten avulla, mutta osittain metsänhoitolautakuntien välityksellä. V. 1932 siirrettiin lainojen ja avustusten myöntämisestä päättäminen metsähallitukselle. Samalla keskusmetsäseurat saivat oikeuden ratkaista niitä metsänparannusyrityksiä koskevat anomukset, joita varten ei pyydetä lainaa eikä raha-avustusta, sekä metsähallituksen määräysten mukaisesti päättää, keskusmetsäseuroille vuosittain myönnettyjen määrärahojen rajoissa, ilmaisen työnjohton ja työkalujen sekä siemenien ja taimien antamisesta muihinkin metsänparannusyrityksiin.

Puheenaoleviin töihin annetut lainat ovat kuoletuslainoja. Ojituslainat kuoletetaan 6 %:n ja muuta metsänparannusyritystä varten myönnettyt lainat 8 %:n vuotuismaksuin. Kummassakin tapauksessa on korko 3 % ja jäännös pääoman kuoletusta. Korkoa ja kuoletusta ojituslainasta aletaan laskea Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan sekä Perä-Pohjolan ja Lapin metsänhoitolautakuntien toimintapiireissä 10 vuoden alusta ja muualla 5 vuoden alusta sen jälkeen, kun työ on valmistunut ja loppukatselmus pidetty.

Kun suunnitelmien teko metsänparannustöitä varten aloitettiin kesällä 1929 ja ne valmistettiin lopulliseen kuntoon sekä lainavelkakirjat laadittiin talvikauden 1929—30 kuluessa, päästiin suunnitelmia toteuttamaan ensi kerran kesällä 1930. Sitten on toiminta vuosi vuodelta vakiintunut. Vuosina 1930—33 suoritettun työn tuloksista — jättäen suunnitelmien laatimisen kokonaan mainitsematta — otamme tähän seuraavat tiedot.

Ojitusta on toimitettu:

v. 1930	3 634 ha:n alalla		
» 1931	10 906	»	»
» 1932	19 366	»	»
» 1933	24 820	»	»

Yhteensä 58 726 ha:n alalla.

Ojaa on kaivettu kaikkiaan 9 021 km.

Kuivien maiden metsänparannustöitä, joiden toteuttaminen aloitettiin v. 1931, on suoritettu työlaaduttain seuraavasti:

Työn laatu	v. 1931	v. 1932	v. 1933
	H e h t a a r i a		
Raivaus (ja kulutus)	1 492	2 443	1 799
Kylvö ja istutus	271	1 005	2 371
Taimiston perkaus ja nuoren metsän harvennus	4 493	3 976	2 656
Yhteensä	6 256	7 424	6 826

Kysymyksessä olevia metsänparannustöitä on siis tehty yhteensä 20 506 ha:n alalla. Kun samoillakin aloilla on osittain suoritettu useammanlaatuisia töitä — esim. raivausta sekä kylvöä tai istutusta — on todellinen metsänparannuspinta-ala 19 542 ha.

Suonkuivaustyöt ovat, niinkuin huomataan, olleet määräävästi etualalla. Niin tulee asianlaita varmaan vastedeskin olemaan, vaikkakin kuivien maiden metsänparannustyöt — eritoten istutus ja kylvö — todennäköisesti saavat yhä merkitsevemmän sijan.

Työssä yksityismetsien käytön parantamiseksi ja niiden tuoton lisäämiseksi sekä metsätulojen kartuttamiseksi on maanomistajien metsätaloudellisella yhteistoiminnalla ensiluokkainen merkitys. Kunkin yksilön työ ja toiminta on tärkeä kylläkin — sehän on tunnettua — mutta vasta yhteenliittymällä metsänomistajat voivat saada voimansa kootuiksi toimiessaan metsätaloutensa kehittämiseksi. Tällaisista yhteenliittymistä on mainittava ensinnäkin paikalliset metsänhoitoyhdistykset sekä yksityishoitoalueet. Etupäässä metsätalouden kaupallisen puolen kehittämistä silmällä pitäen on muodostettu Metsänomistajain Metsäkeskus O/Y ynnä v. 1933 perustettu Maataloustuottajain Keskusliiton metsänmyyntijärjestö ja sen rinnalle Metsäliitto O/Y.

Metsänhoitoyhdistysten tarkoituksena on edistää jäsentensä metsänhoitoa, metsähöydykkeiden hyväksikäyttöä ja myyntiä sekä toimia metsäharrastuksen levittämiseksi paikkakunnalla, ottamalla palvelukseensa metsätyönjohtajia, toimeenpanemalla metsänhoitokilpailuja, kurseja, metsäpäiviä ja retkeilyjä sekä levittämällä metsäkirjallisuutta. Näitä yhdistyksiä on ollut toiminnassa jo pitemmän ajan, vanhimmat 25 vuotta, mutta huomattavammassa määrässä on niitä perustettu vasta viiden viimeksi kuluneen vuoden aikana. Vuoden 1932 lopussa oli 84 metsänhoitoyhdistystä toiminnassa, minkä lisäksi 22 yhdistystä oli perustettu mutta toiminta ei vielä aloitettu. Sen jälkeen on uusia yhdistyksiä syntynyt ja osa on perustamisasteella.

Yksityishoitoalueita on toiminnassa neljä. Niiden tarkoituksperät ovat pääasiassa samat kuin metsänhoitoyhdistysten. Oleellisin eroavaisuus on siinä, että ne pitävät palveluksessaan paitsi metsätyönjohtajia myös metsänhoitajia ja että ne pinta-alalleen ovat yleensä suurempia.

SAADUT KOKEMUKSET JA VASTAINEN TOIMINTA.

Se kokemus, mikä yksityismetsätalouden edistämisen ja valvontatyöstä on kuluneiden viiden vuoden aikana saavutettu, osoittaa, että yksityismetsälaki samoin kuin metsänhoitolautakunnat keskusmetsä-

seuroineen ovat oleellisissa kohdin täyttäneet niihin aikanaan asetetut toiveet. Sama on asianlaita metsäparannustoimintaan sekä metsänhoitoyhdistyksiin ja yksityishoitoalueisiin nähden. Mutta kaikki toiminta, ja myös lainsäädäntö, kaipaa jatkuvasti tarkkailua ja kehittämistä.

Kun kuitenkin nykyisin toimenpitein, olosuhteet kun ovat muuttuneet, ei ole voitu välttyä siitä, että yksityismetsien hakkaukset huomattavasti ylittävät niiden kasvun ja että hakkaukset myös laatunsa puolesta antavat toivomiselle paljon tilaa, on ryhdyttävä tehokkaampiin toimenpiteisiin, jotta se tulolähde, minkä yksityismetsät muodostavat, ei ehtyisi. Tässä tarkoituksessa on lainsäädäntöä tarpeellisissa kohdin uusittava sekä metsänhoitolautakuntien ja keskusmetsäseurojen toimintaa vahvistettava niin myös maanomistajien metsätaloudellista yhteistoimintaa kehitettävä.

Mitä metsälainsäädäntöön tulee, on kestäväisyysperiaatteen sisällyttäminen yksityismetsälakiin nykyistä suuremmassa määrin vielä tänä ajankohtana vaikeasti toteutettavissa. Mutta hakkausten laadun parantamiseksi ja sitä tietä välillisesti myös kohtuullisen metsäpääoman säilyttämiseksi yksityismetsissä voidaan lainsäädännön tukea muullakin tavoin käyttää. Lähinnä tulee tällöin kysymykseen sellaisten säännösten aikaansaaminen, jotka johtaisivat siihen, että metsät ennen hakkausta metsänhoidollisesti leimattaisiin. Olisi näet päästävä ainakin siihen, että kaikissa niissä myyntihakkauksissa, joista lain mukaan on ilmoitus tehtävä, ennakkoleimaus olisi toimitettava ja leimaus metsänhoitolautakunnan hyväksyttävä. Tämän toteuttaminen ja toimeenpano tuottaa kyllä hankaluutta ja vaivannäköä niin maanomistajille kuin metsänhoitolautakunnille, mutta ylivoimainen se ei varmaankaan ole. Myös muut lainsäädäntötoimenpiteet saattavat tulla kysymykseen.

Ennenkaikkea on vastaisessa toiminnassa välttämätöntä huolehtia siitä, että yksityismetsätalouden välitöntä edistämistyötä tehostetaan. Siinä tarkoituksessa on tarpeen tuntuvasti lisätä metsänhoitolautakuntien ja myös keskusmetsäseurojen ammattimieskuntaa. Se taas edellyttää nykyistä runsaampien valtionapurahojen antamista

näille järjestöille. Puheenaolevan työn menestyksellinen hoitaminen vaatii myös, että k.o. metsänhoitomiesten ammattivalmennuksesta pidetään jatkuvasti huolta.

Maanomistajain metsätaloudellisella yhteistoiminnalla on niin suurimerkityksellinen sija työssä yksityismetsien tuoton kohottamiseksi ja niiden käytön parantamiseksi, että tätä yhteistoimintaa on määrätietoisesti kehitettävä. Siinä ovat valtiovallankin toimenpiteet tarpeen vaatimia. Sen asiana on antaa — lähinnä metsänhoitolautakuntien ja keskusmetsäseurojen välityksellä — ammatillista ja myös aineellista tukea maanomistajille, kun he yhteistoimin ryhtyvät metsätalouttaan parantamaan.

Niinikään on huolehdittava siitä, että metsäopetuksessa, niin yleisessä kuin alemmassa, sekä tieteellisessä tutkimustyössä — tutkimusaiheiden valinnassa — yksityismetsätalouden tarpeet tulevat riittävässä määrin huomioon otetuiksi. Sama on asianlaita maan talouspolitiikkaan nähden yleensäkin.

Päämääränä vastaisessa toiminnassa on pidettävä paremman, kestävänsä metsätalouden aikaansaamista.

R E F E R A T.

Dieser Artikel behandelt die Förderungs- und Überwachungsarbeit der Privatforstwirtschaft in Finnland.